

Reglement for delegering og innstilling i Kristiansand kommune

Vedtatt av bystyret 11. oktober 2023, sak 12/23.

Endringer

Kapittel 3.3 endret som følge av vedtak fattet av bystyret 28. februar 2024, sak 21/24 *Delegering av myndighet til å fatte vedtak om innføring av ekstraordinær båndtvang.*

Nytt kapittel 8 Partssammensatt utvalg: PSU sitt ansvar og myndighet som følge av vedtak fattet av bystyret 29. mai 2024, sak 76/24 *Oppgaver og reglement for parts sammensatt utvalg*

Nytt kapittel 10.8 som følge av vedtak fattet av bystyret 29. mai 2024 sak 74/24 *Delegering av oppfølging av arbeidsgiverrollen for kommunedirektøren.*

Kapittel 6.2 endret som følge av vedtak fattet av bystyret 27. november 2024, sak 180/24 *Kommuneplanens arealdel for Kristiansand - mindre endring*

Innhold

1	Generelle bestemmelser om delegering	4
1.1	Formål og virkeområde.....	4
1.2	Krav til utøvelse av delegert myndighet	4
1.3	Videredelegering	4
1.4	Tilbakekalling av delegert myndighet og omgjøringsrett	4
2	Bystyrets myndighet	5
2.1	Bystyret som kommunens øverste organ	5
2.2	Bystyrets ansvar for økonomiforvaltning.....	5
2.3	Bystyrets arbeidsgiveransvar	5
2.4	Bystyrets ansvar for eierstyring	5
2.5	Bystyrets delegering til andre rettssubjekt.....	5
3	Bystyret «selv» - delegeringssperrer	6
3.1	Kommuneloven - delegeringssperrer	6
3.2	Plan- og bygningsloven - delegeringssperrer	6
3.3	Annen særlovgivning - delegeringssperrer.....	6
4	Formannskapets myndighet	7
4.1	Formannskapets ansvar og myndighet.....	7
4.2	Høringssaker	8
4.3	Formannskapets rolle i økonomiforvaltningen.....	8
4.4	Formannskapets myndighet etter plan- og bygningsloven	8
4.5	Delegering av myndighet til formannskapet – hastesaker	8

4.6	Delegering av myndighet til formannskapet – mindretallsanke.....	8
5	Kontrollutvalgets myndighet	9
5.1	Kontrollutvalgets ansvar og myndighet.....	9
5.2	Delegering av myndighet til kontrollutvalget	9
6	Utvalgenes ansvar og myndighet	9
6.1	Generelle regler om utvalgenes ansvar og myndighet.....	9
6.2	Areal- og miljøutvalgets ansvar og myndighet	9
6.3	Helseutvalgets ansvar og myndighet.....	10
6.4	Kommunalutvalgets ansvar og myndighet	10
6.4.1	Kommunalutvalgets vedtaksmyndighet i rettssaker.....	11
6.5	Kultur- og idrettsutvalgets ansvar og myndighet.....	11
6.6	Oppvekstutvalgets ansvar og myndighet.....	11
7	Valg- og honorarutvalgets ansvar og myndighet.....	11
7.1	Godtgjøringsordninger	11
8	Partssammensatt utvalg: PSU sitt ansvar og myndighet	12
9	Valgstyrets ansvar og myndighet.....	12
9.1	Stemmestyre	13
10	Ordførers myndighet	13
10.1	Ordførers myndighet og oppgaver etter kommuneloven.....	13
10.2	Delegering av myndighet til ordfører - sommerfullmakt.....	13
10.3	Delegering av myndighet til ordfører - hastesaker	14
10.4	Delegering av myndighet til ordfører - kommunedirektørens inhabilitet	14
10.5	Ordførers rolle i eierstyring	14
10.6	Ordfører som rettslig representant og stedfortreder	14
10.7	Ordførers innstillingsrett.....	14
10.8	Delegering av oppfølging av arbeidsgiverrollen for kommunedirektøren.....	14
11	Kommunedirektørens myndighet.....	14
11.1	Kommunedirektørens ansvar og myndighet	14
11.2	Kommunedirektørens generalfullmakt	15
11.3	Kommunedirektørens innstillingsrett	16
11.4	Kommunedirektørens personalfullmakt.....	16
11.5	Kommunedirektørens myndighet i økonomiske saker	16
11.6	Kommunedirektørens myndighet ved kriser og katastrofer.....	16
11.7	Rettslig representasjon	16

11.8	Søksmålskompetanse	17
12	Klagebehandling	17
13	Ikrafttreden.....	17

1 Generelle bestemmelser om delegering

1.1 Formål og virkeområde

Delegering vil si å overføre til andre den myndighet en selv har, slik at denne kan opptre på vegne av kommunen og ta beslutninger på kommunens vegne. Videredelegering er å delegere tildelt myndighet, eller deler av den, videre til andre.

Med myndighet menes både kompetanse gitt kommuner i lover og forskrifter (offentlig myndighetsutøvelse etter kommunelov og særlov) og kompetanse kommunen innehar som selvstendig rettssubjekt (økonomiske og administrative fullmakter).

Innstilling vil si å komme med forslag til vedtak i en sak som legges frem for dem som har vedtaksmyndighet.

Formålet med prinsippene i reglementet er å sikre klarhet, med tydelig fordeling av makt, myndighet og ansvar i kommunen, gi grunnlag for god virksomhetsstyring og internkontroll samt sikre en forsvarlig, rasjonell og effektiv forvaltning av kommunen. All delegering av vedtaksmyndighet og innstillingsrett skal være tydelig, og basert på åpenhet og tillit.

Delegering av myndighet til kommunedirektøren skal bidra til:

- En hensiktsmessig og effektiv arbeidsdeling mellom folkevalgte organer og administrasjonen
- Gi rom for at de politiske beslutningsorganer kan behandle saker som videreutvikler kommunen som organisasjon og som samfunn og at saker som i hovedsak er av formell eller gjennomførende karakter kan behandles av administrasjonen.
- Gi administrasjonen nødvendig handlefrihet til å utvikle en effektiv organisasjon med vekt på å dekke innbyggernes behov innenfor vedtatte rammer og vedtak i folkevalgte organer.
- At den fagkompetanse som ligger i administrasjonen utnyttes på en god måte for å utføre kommunens oppgaver
- Sikre at de som henvender seg til kommunen får en rask og effektiv service og saksbehandling.
- At kommunen kjennetegnes av høy grad av delegering

1.2 Krav til utøvelse av delegert myndighet

All myndighet skal utøves i henhold til gjeldende lover og forskrifter, samt være i samsvar med politiske vedtak og øvrige administrative retningslinjer og instruksjoner.

Den som delegerer myndighet, har ansvar for hvordan den man gir myndighet anvender den delegerte myndigheten. Den som delegerer har derfor tilsyns- og kontrollansvar, og kan gi instruksjoner med hensyn til utøvelsen av den delegerte vedtaksmyndigheten.

1.3 Videredelegering

Delegert myndighet kan delegeres videre, helt eller delvis, hvis ikke noe annet følger av lov, forskrift eller vedtatt delegeringssperre.

1.4 Tilbakekalling av delegert myndighet og omgjøringsrett

Delegering av myndighet innebærer ikke frasingelse av myndighet.

Det organ/den som har delegert myndighet til andre, kan trekke myndigheten tilbake. Dette gjelder også for enkeltsaker. Det organ/den som har delegert myndighet, kan av eget tiltak omgjøre vedtak fattet av den som har fått delegert vedtaksmyndighet, men kun innenfor de rammer som gis i forvaltningsloven § 35.

2 Bystyrets myndighet

2.1 Bystyret som kommunens øverste organ

Bystyret er det øverste organet i kommunen, jf. kommuneloven § 5-3 første ledd.

Bystyret treffer vedtak på vegne av kommunen hvis ikke noe annet følger av lov, jf. kommuneloven § 5-3 andre ledd.

Bystyret kan delegerer sin myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, til ordfører eller til kommunedirektør innenfor rammen av kommuneloven eller annen lov, jf. kommuneloven § 5-3 tredje ledd.

2.2 Bystyrets ansvar for økonomiforvaltning

Kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, jf. kommuneloven § 14-1 første avsnitt. Bystyret skal ifølge kommuneloven § 14-2 selv vedta:

- a) økonomiplanen og årsbudsjettet
- b) årsregnskapene og årsberetningene
- c) finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi
- d) regler for økonomiforvaltningen (økonomireglementet)
- e) regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglementet)

2.3 Bystyrets arbeidsgiveransvar

Bystyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret i kommunen.

Kommunedirektør skal ha det løpende personalansvaret for alle ansatte. Med hjemmel i kommuneloven § 5-15 vedtar bystyret at KS gis fullmakt til å inngå og si opp tariffavtaler, samt å gi eller motta kollektiv arbeidsoppsigelse på Kristiansand kommunes vegne.

2.4 Bystyrets ansvar for eierstyring

Bystyret skal ifølge kommuneloven § 26-1 selv vedta eierskapsmelding som skal inneholde:

- a) kommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- c) kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomheten nevnt i bokstav b

2.5 Bystyrets delegering til andre rettssubjekt

Bystyret kan delegerer vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter. For saker som gjelder lovpålagte oppgaver, kan myndighet delegeres så langt lovgivningen åpner for det, jf. kommuneloven 5-4 første ledd. For ikke lovpålagte oppgaver, kan myndighet delegeres hvis saken ikke har prinsipiell karakter, jf. kommuneloven § 5-4 andre ledd.

Delegering av vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter i saker som gjelder lovpålagte oppgaver skal vedtas særskilt av bystyret i hvert enkelt tilfelle.

3 Bystyret «selv»- delegeringssperrer

3.1 Kommuneloven- delegeringssperrer

Kommuneloven har flere delegeringssperrer (begrensninger) som innebærer at bystyret ikke kan delegere sin myndighet til andre; det må selv utøve myndigheten og treffe vedtak i saken, eksempelvis:

- vedta kommunevåpen
- opprette utvalg for kommunale formål
- opprette lovpålagte råd
- velge ordfører
- vedta regler for delegering og innstilling
- vedta regler for saksbehandling i folkevalgte organer
- vedta regler for godtgjøring og pensjon til folkevalgte
- ansette kommunedirektør
- velge revisjonsordning
- velge sekretariatsbistand til kontrollutvalget
- vedta årsberetning og regnskap for foregående år
- vedta økonomiplan og årsbudsjett for kommende år
- vedta regler for økonomiforvaltning og finans- og gjeldsforvaltning
- vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi
- ta stilling til innbyggerforslag
- bestemme om det skal avholdes rådgivende lokale folkeavstemninger
- etablere kommunale oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid, interkommunale politiske råd
- vedta eierskapsmelding

3.2 Plan- og bygningsloven- delegeringssperrer

Plan- og bygningsloven har delegeringssperrer som innebærer at bystyret ikke kan delegere myndighet til andre; det må selv utøve myndigheten og treffe vedtak i saken, eksempelvis:

- vedta kommunal planstrategi
- vedta kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel), kommunedelplaner (for områder, temaer eller virksomheter) og reguleringsplaner
- foreta ekspropriasjon for å sikre kommunen grunnarealer til ny tettbebyggelse - sikre grunnarealer til vann- og avløpsanlegg
- fatte vedtak om forutsetning for bruk av utbyggingsavtaler
- vedta utbedringsprogram for tettbebygd strøk.

3.3 Annen særlovgivning- delegeringssperrer

Annen særlovgivning har delegeringssperrer som innebærer at bystyret ikke kan delegere sin myndighet til andre; det må selv utøve myndigheten og treffe vedtak i saken, eksempelvis:

- oppnevne valgstyre (valgloven)
- oppnevne vigslere (ekteskapsloven)
- velge lagrettemedlemmer og meddommere (domstolloven)
- oppnevne medlemmer til forliksrådet (domstolloven)

- velge jordskiftedommere (jordskifteloven)
- foreslå skjønnsmedlemmer (skjønnsprosessloven)
- vedta eventuell eiendomsskatt (tilleggslov til eignedomsskattelova)
- behandle helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (sivilbeskyttelsesloven)

Bystyret kan beslutte at det selv ønsker å beholde vedtaksmyndigheten for enkelte typer av saker, selv om det etter lov og forskrift er anledning til å delegere myndigheten til andre.

Oversikt over særlover bystyret vil beholde vedtaksmyndighet for selv vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

Bystyret skal selv fastsette lokale forskrifter for Kristiansand kommune; dvs. vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer, jf. forvaltningsloven § 2 c). Dette gjelder uavhengig av om dette er uttrykkelig forutsatt i lov eller sentral forskrift.

Unntak:

Bystyret delegerer myndighet til kommunedirektøren å fatte vedtak om innføring/oppheving av forskrift om ekstraordinær båndtvang for hund med hjemmel i Lov om forsvarlig hundehold (hundeloven) § 6 f.

Bystyret vedtar mandat for elevombud.

4 Formannskapetets myndighet

4.1 Formannskapetets ansvar og myndighet

Ansvars og arbeidsområder

- Økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap, årsberetning og skattevedtak (jf. kommuneloven §14-3), samt tertialrapporter
- Helhetlig og bærekraftig samfunnsutvikling
- Overordnet planarbeid inkludert kommuneplanen, planstrategien, kommunedelplaner og øvrige tverrfaglige, overordnede planer
- Forslag til reguleringsplan som er i strid med kommuneplan
- Overordnet ansvar for verdiskaping, folkehelse, levekår, likestilling og mangfold, sysselsetting- og inkludering, boligpolitikk herunder boligsosialt arbeid, kriminalitetsforebyggende arbeid, samfunnsikkerhet og beredskapsarbeid
- Overordnet ansvar for areal, samferdsels- og transport samarbeid (ATP), byvekstavtale og utbyggingsprogram
- Overordnet ansvar for internasjonalt arbeid
- Strategisk samarbeid med andre samfunnsaktører på regional og nasjonalt nivå, for eksempel storby samarbeid, fylkeskommunen, interkommunalt samarbeid, kunnskaps- og utdanningsinstitusjoner.

Formannskapet:

- har vedtaksmyndighet i prinsipielle saker innenfor sine ansvarsområder.
- treffer vedtak i saker som bystyret har delegert til formannskapet og i saker som forelegges formannskapet og ikke er lagt til andre folkevalgte organer ved delegering eller lov. Vedtak må fattes i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, i samsvar med rammer og retningslinjer bystyret har vedtatt og i tråd med alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

- innstiller til bystyret i saker formannskapet ikke kan avgjøre selv.
- innstiller til bystyret i saker som behandles parallelt i flere utvalg, men skal vedtas i bystyret.
- kan uttale seg i alle saker som har betydning for oppgaver og virksomhet innen sitt virksomhetsområde.
- kan opprette arbeidsutvalg som består av utvalgets medlemmer. Formannskapet kan ikke gi leder eller arbeidsutvalg myndighet til å treffe vedtak, jf. kommunelov § 5-7, fjerde ledd.

Oversikt over hvilke særlover formannskapet har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

Elevombudet rapporterer til formannskapet (og oppvekstutvalget)

Hvert halvår innkalles lederne av de lovpålagte rådene (for funksjonshemmede, eldre, ungdom) og leder av studentutvalget til å ta opp aktuelle saker med formannskapet.

4.2 Høringssaker

Formannskapet avgir høringsuttalelser i prinsipielle høringssaker med store konsekvenser enten økonomiske, men også organisatoriske eller med hensyn til oppgaveoverføring.

I andre prinsipielle høringssaker (dvs. uten store økonomiske/organisatoriske konsekvenser for kommunen), er det det aktuelle utvalget som avgir høringsuttalelse.

Ikke-prinsipielle høringssaker behandles av kommunedirektøren.

4.3 Formannskapets rolle i økonomiforvaltningen

Formannskapet har myndighet i henhold til kommuneloven § 5-6 og § 14-3

Formannskapets rolle i økonomiforvaltningen for øvrig fremgår av Kristiansand kommunes økonomireglement, vedtatt av bystyret.

4.4 Formannskapets myndighet etter plan- og bygningsloven

Bystyret vedtar at formannskapet innstiller til vedtak om kommuneplan, kommunedelplaner og reguleringsplaner som er i strid med kommuneplanen, jf. plan- og bygningsloven § 3-3 andre ledd.

Avvisning av planinitiativ i strid med kommuneplanen kan kreves forelagt bystyret. Kan ved hast delegeres til formannskapet.

4.5 Delegering av myndighet til formannskapet – hastesaker

Med hjemmel i kommuneloven § 11-8 første ledd vedtar bystyret:

Formannskapet kan treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av bystyret, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle bystyret. Melding om vedtak som fattes i medhold av denne bestemmelsen legges fram i det neste møtet i bystyret.

4.6 Delegering av myndighet til formannskapet – mindretallsanke

Formannskapet gis myndighet til å behandle saker brakt inn til formannskapet etter mindretallsanke, jf. kap. 5 i reglement for saksbehandling i folkevalgte organer.

5 Kontrollutvalgets myndighet

5.1 Kontrollutvalgets ansvar og myndighet

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet er gitt i kommuneloven § 23-2 med tilhørende forskrifter.

5.2 Delegering av myndighet til kontrollutvalget

Bystyret gir kontrollutvalget myndighet til å gjøre endringer i plan for forvaltningsrevisjoner som er vedtatt av bystyret, jf. kommuneloven § 23-3. Bystyret gir kontrollutvalget myndighet til å gjøre endringer i plan for eierskapskontroller som er vedtatt av bystyret, jf. kommuneloven § 23-4.

6 Utvalgenes ansvar og myndighet

Kapittel 6 omfatter Areal- og miljøutvalget, Helseutvalget, Oppvekstutvalget, Kommunalutvalget og Kultur- og idrettsutvalget

6.1 Generelle regler om utvalgenes ansvar og myndighet

Utvalgene har vedtaksmyndighet i prinsipielle saker innenfor sine ansvarsområder og i saker som forelegges utvalgene og ikke er lagt til andre folkevalgte organer ved delegering eller lov. I saker utvalgene selv ikke kan avgjøre, innstiller utvalgene til bystyret. I saker som behandles parallelt i flere utvalg, men skal vedtas i bystyret, innstiller formannskapet til bystyret. Utvalgene innstiller til formannskapet i saker som avsluttes i formannskapet.

I prinsipielle høringssaker uten store økonomiske/organisatoriske konsekvenser for kommunen er det det aktuelle utvalget som avgir høringsuttalelse.

Oversikt over hvilke særlover utvalgene har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

Utvalgene kan opprette arbeidsutvalg som består av utvalgets medlemmer. Utvalgene kan ikke gi leder eller arbeidsutvalg myndighet til å treffe vedtak, jf. kommuneloven § 5-7 fjerde ledd.

Areal- og miljøutvalget, helseutvalget, kultur- og idrettsutvalget og oppvekstutvalget fatter vedtak om tilskudd i tråd med vedtatte retningslinjer for kommunale tilskuddsordninger. Fremtidige endringer av retningslinjene delegeres til disse utvalgene.

6.2 Areal- og miljøutvalgets ansvar og myndighet

Areal- og miljøutvalgets arbeids- og ansvarsområder er:

- Plan-, bygge – og delesaker
- Eiendomsskatt (saksbehandling knyttet til fritak og offentlig ettersyn av eiendomsskatt)
- Navnesaker
- Vei og infrastruktur (herunder teknisk drift av vei, vann, avløp og renovasjon)
- Parkering (med unntak av klagesaker til kommunal klagenemnd)
- Planlegging, drift og forvaltning av kommunale friområder
- Landbruk herunder jordbruk, skogbruk og viltforvaltning
- Havbruksforvaltning
- Klima og miljø

- Lokalisering av energibærere
- Kulturminner
- Friluftsliv, naturmangfold, drift og forvaltning av skjærgård, vann og vassdrag

Utvalget innstiller i saker etter eiendomsskattelovens §7 til bystyret.

Bystyret delegerer myndigheten til å vedta mindre endring av kommuneplanens arealdel, etter plan- og bygningsloven §11-17, til areal- og miljøutvalget.

6.3 Helseutvalgets ansvar og myndighet

Helseutvalgets arbeids- og ansvarsområde er:

- Helse- og sosialpolitisk utviklingsområde
- Helsetjenester for voksne
- Boligtjenester
- Hjemmebaserte tjenester
- Rehabilitering og forebyggende helsetjenester
- Institusjoner, bo- og omsorgssenter
- Psykisk helse og rustjenester
- Habiliteringstjenester
- Kommunale tjenester i NAV
- Flyktningetjenester
- Helsetjenester til barn og unge med unntak som følger av myndighet etter loven som er tillagt Oppvekst

6.4 Kommunalutvalgets ansvar og myndighet

Arbeids- og ansvarsområde er:

- Næringsutvikling, inkludert samarbeid om utvikling av arbeidsplasser og sysselsetting i alle deler av næringslivet.
- Samarbeid med næringsaktører, kompetansemiljø og næringsrettet virkemiddelapparat
- Arbeidsgiverrollen (saker som gjelder forholdet mellom de ansatte og kommunen som arbeidsgiver behandles i Partssammensatt utvalg, jf. kommuneloven § 5-11)
- Overordnet fornyings og omstillingsarbeid i kommunens tjenester gjennom innovasjon, digitalisering og forskning
- Eierskapsstyring
  - Generalforsamling for kommunes heleide aksjeselskap
  - Oppnevne kommunens representanter til styret til Kristiansand kommunal pensjonskasse og stiftelser der dette er direkte tillagt kommunen.
  - Innstille representanter til styret i kommunale foretak
- Innkjøp og anskaffelser
- Utbyggingsavtaler
- Eiendomsforvaltning, inkludert vedlikehold av bygg
- Småbåthavner
- Kjøp og salg av eiendom
- Ekspropriasjon

6.4.1 Kommunalutvalgets vedtaksmyndighet i rettssaker

I prinsipielle saker tildeles kommunalutvalget myndighet til å:

- Beslutte saksanlegg, beslutte bruk av rettsmidler, herunder anke
- Forlike rettstvister i og utenfor rettergang

Dersom utsettelse i påvente av avgjørelse fra kommunalutvalget medfører fare for rettstap for kommunen, gis kommunedirektør myndighet til å treffe beslutning om saksanlegg, bruk av rettsmidler og forlik. Kommunalutvalget skal så raskt som mulig ta stilling til om beslutningen opprettholdes.

6.5 Kultur- og idrettsutvalgets ansvar og myndighet

Arbeids- og ansvarsområde er:

- kunst, kultur og kulturhistorie
- idrett og fysisk aktivitet
- nærdemokrati og innbyggerdialog
- frivillighet
- bibliotek og kulturskole
- fritidstilbud barn og unge

6.6 Oppvekstutvalgets ansvar og myndighet

Arbeids- og ansvarsområde er:

- barnevern
- barnehager
- skoler
- skolefritidsordninger
- voksenopplæring
- pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)
- Forebyggende helsetjenester til barn og unge med unntak som følger av myndighet etter loven som er tillagt Helse- og mestring

7 Valg- og honorarutvalgets ansvar og myndighet

Valg- og honorarutvalgets arbeids- og ansvarsområde er:

Innstilling av:

- representasjon til utvalg oppnevnt av bystyret,
- sakkyndig nemnd og klagenemnd i henhold til lov om eiendomsskatt
- meddommere til tingretten, lagretten, jordskifteretten mm.
- kommunens representanter til eierorganer eller tilsvarende nivå som rådsforsamlinger og representantskap der ordføreren ikke representerer kommunen jf. delegering til ordfører.

Valg til:

- kommunens representanter i styrende organ for legater og eksterne nemnder og samarbeid der vedtekter og lovverk åpner for det.

7.1 Godtgjøringsordninger

Valg- og honorarutvalget gis fullmakt til å behandle alle saker og tvilstilfeller vedrørende tolkningen og forståelsen av de folkevalgtes rettigheter og plikter i medhold av gjeldende

reglement for godtgjøringsordninger og velferdsordninger samt lokal forskrift om folkevalgtes rettigheter, herunder blant annet

- a. Hvilke arbeidsoppgaver som inngår i frikjøpet¹
- b. Vararepresentanters søknad om ekstra godtgjørelse ved spesielt stort frammøte²
- c. Godtgjøring for oppdrag utenfor reglement og forskrift³
- d. Vurdering av ikke gyldig fravær⁴
- e. Krav til ikke dokumentert tapt inntekt⁵
- f. Permisjonssøknader⁶

Oversikt over hvilke særlover utvalget har vedtaksmyndighet for vedtas særskilt, og skal fremgå av KF Delegering.

8 Partssammensatt utvalg: PSU sitt ansvar og myndighet

PSU sitt arbeids- og ansvarsområde er:

- PSU skal behandle saker som gjelder forholdet mellom de ansatte og kommunen som arbeidsgiver, jf. kommuneloven § 5-11 og Hovedavtalen del B § 4.

PSU har innstillingsrett innenfor sitt saksområde for saker som skal avgjøres av bystyret.

PSU innstiller til bystyret, eventuelt til formannskapet hvis saken behandles i flere utvalg.

PSU har avgjørelsesmyndighet innenfor sitt saksområde for saker som ikke avgjøres av bystyret.

9 Valgstyrets ansvar og myndighet

Valgstyrets oppgaver og ansvar følger av kommuneloven og valgloven med forskrifter.

Valgstyret tar stilling til organiseringen og arbeidsdelingen mellom valgstyret og administrasjonen i valggjennomføringen.

Valgstyret vedtar faste frister for innlevering av listeforslag, frist for å søke fritak fra å stå på liste, frist for å kreve eksemplarer av manntallet, frist for å kreve stemmesedler og frist for å søke om ambulerende stemmegivning.

Valgstyret tar stilling til risikovurderinger og forslag til sikkerhetstiltak i valggjennomføringen.

Valgstyrets oppgaver og ansvar omfatter for øvrig:

- utlegging av manntallet til offentlig ettersyn
- føringer og rettinger i manntallet
- behandle søknader om fritak for å stå på liste ved kommunestyrevalg
- godkjenne listeforslag ved kommunestyrevalg
- legge godkjente listeforslag ut til offentlig ettersyn
- trykking av stemmesedler ved kommunevalg
- bestemme hvilke stemmekretser kommunen skal deles inn i

---

¹ Reglement for godtgjøring og velferdsgoder, punkt 2.3

² Lokal forskrift om folkevalgtes rettigheter, § 3 (3)

³ Lokal forskrift om folkevalgtes rettigheter § 3 (4)

⁴ Reglement for godtgjøring og velferdsgoder, punkt 2.3

⁵ Lokal forskrift om folkevalgtes rettigheter § 4 (3)

⁶ Lokal forskrift om folkevalgtes rettigheter § 7

- bestemme hvor og når det skal foregå ved tidligstemmegivning og forhåndsstemmegivning
- organisere valget på valgdagen(e), herunder fastsette stemmesteder og åpningstid
- oppnevne stemmestyrer for hver valgkrets
- organisere opptelling av mottatte stemmesedler
- prøving og godkjenning/ forkasting av stemmegivninger og stemmesedler
- foreta valgoppgjør og fordele representantplassene til kandidatene på listen
- varsle valgte representanter og vararepresentanter til bystyret om valgresultatet
- behandle klager på valg gjennomføringen

Valgstyret innstiller til bystyret i følgende saker:

- a. Fastsetting av en eller to dagers valg
- b. Godkjenning av kommunestyrevalget
- c. Høringer av prinsipiell karakter og av større betydning for den praktiske valg gjennomføringen
- d. Søknader/ deltakelse i forsøk

Valgstyrets vedtak kan påklages til Kommunal- og distriktsdepartementet.

9.1 Stemmestyrer

Bystyret delegerer til valgstyret å oppnevne stemmestyrer.

Stemmestyrene skal bestå av tre medlemmer; leder, nestleder og sekretær.

Stemmestyrene skal administrere stemmegivningen på hvert stemmested.

Listekandidater kan ikke velges som medlem av et stemmestyre i den kommunen kandidaten stiller til valg.

10 Ordførers myndighet

10.1 Ordførers myndighet og oppgaver etter kommuneloven

Ordførers myndighet og oppgaver følger av kommuneloven § 6-1. Ordfører er møteleder i bystyret, formannskapet og kommunalutvalget.

Ordfører har møte-, tale- og forslagsrett i alle kommunale folkevalgte organer. I kontrollutvalget har ordfører møte- og talerett. Ordfører har bare stemmerett i organer der han eller hun er valgt medlem. Ordfører kan la et annet medlem av bystyret representere seg i de organene som han eller hun ikke er medlem av.

10.2 Delegering av myndighet til ordfører- sommerfullmakt

Med hjemmel i kommuneloven § 6-1 fjerde ledd punkt a) vedtar bystyret:

I det tidsrom i løpet av sommerferien hvor formannskapet/utvalg ikke har møter, gis ordfører myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning. Vedtak skal fattes etter innstilling fra kommunedirektøren. Melding om vedtak truffet i medhold av denne bestemmelsen legges fram i det neste møtet i formannskapet.

10.3 Delegering av myndighet til ordfører- hastesaker

Med hjemmel i kommuneloven § 11-8 første ledd vedtar bystyret:

Ordfører gis myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle ha vært avgjort av formannskapet eller et utvalg, når det er nødvendig å treffe vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organet som skulle ha avgjort saken. Melding om vedtak truffet i medhold av denne bestemmelsen legges fram i det neste møtet i det organet som skulle ha avgjort saken.

10.4 Delegering av myndighet til ordfører- kommunedirektørens inhabilitet

Bystyret vedtar at ordfører kan innstille i saker som skal til politisk behandling når kommunedirektør selv er inhabil. Bystyret vedtar at ordføreren har fullmakt til å engasjere settekommunedirektør når kommunedirektøren er inhabil.

10.5 Ordførers rolle i eierstyring

Ordføreren er kommunens representant i eierorganet for deleide aksjeselskaper og andre eierorgan der ikke annen delegering er gitt og etablert for å utøve kommunens eierinteresser. Varaordfører fungerer som vara. Dersom ingen av disse kan delta, kan annen representant stille med fullmakt fra ordfører.

10.6 Ordfører som rettslig representant og stedfortreder

Ordfører er rettslig representant for kommunen og underskriver på kommunens vegne hvis myndigheten ikke er tildelt andre, jf. kommuneloven § 6-1.

Som rettslig representant er ordfører kommunens stedfortreder, og kan motta forkynnelser på vegne av kommunen, jf. tvisteloven § 2-5 og domstolloven § 191.

Ordfører som kommunens stedfortreder kan møte på kommunens vegne i alle rettstvister der kommunen er part, jf. tvisteloven § 2-3.

Ordfører kan delegere adgangen til å opptre som stedfortreder til ansatte i kommunen, jf. tvisteloven § 2-5 (2). Det samme gjelder rett til å motta forkynnelser på vegne av kommunen, jf. domstolloven § 191.

10.7 Ordførers innstillingsrett

Ordføreren kan innstille i saker som skal til politisk behandling når kommunedirektøren er inhabil.

10.8 Delegering av oppfølging av arbeidsgiverrollen for kommunedirektøren

Bystyret delegerer til ordfører, varaordfører og leder for det største opposisjonspartiet å følge opp arbeidsgiverrollen for kommunedirektøren.

11 Kommunedirektørens myndighet

11.1 Kommunedirektørens ansvar og myndighet

Kommunedirektør skal lede den samlede kommunale administrasjonen, innenfor de instruksjer, retningslinjer eller pålegg bystyret gir, jf. kommuneloven § 13-1 andre ledd.

Kommunedirektør skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak, jf. kommuneloven § 13-1 tredje ledd.

Kommunedirektør skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer blir iverksatt uten ugrunnet opphold, jf. kommuneloven § 13-1 fjerde ledd.

Kommunedirektør er ansvarlig for internkontroll med administrasjonens virksomhet, for å sikre at lover og forskrifter følges, jf. kommuneloven § 25-1.

Kommunedirektør skal rapportere til bystyret om internkontroll og resultatene fra statlig tilsyn én gang i året, jf. kommuneloven § 25-2.

11.2 Kommunedirektørens generalfullmakt

Med hjemmel i kommuneloven § 13-1 sjettede ledd vedtar bystyret:

Kommunedirektør har myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, så langt det ikke framgår av lov eller vedtak at bystyret selv skal fatte vedtak i saken, eller bystyret er pålagt ved lov eller selv har vedtatt å legge myndigheten til et annet organ.

Når det gjelder hva som er saker av prinsipiell betydning, vises det til Prop 46 L (2017-2018) s 64 som henviser til Ot.ptp.nr. 42 (1991-92) s 277:

«Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, og ut fra kommunens eller fylkeskommunens størrelse, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de viktige skjønnsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses klarlagt gjennom politiske vedtak, instruksjer eller tidligere praksis. Bestemmelsen gir dermed kommunestyret og fylkestinget et vidt spillerom for å vurdere hva som i det enkelte tilfelle er forsvarlig og hensiktsmessig. Det forhold at et mindretall blant de folkevalgte er uenig i avgjørelsen, og ønsker en kursomlegging, medfører ikke i seg selv at saken må anses å være av «prinsipiell betydning» så lenge det ikke er inntrådt nye omstendigheter som innebærer at det er en nærliggende mulighet for at det vil være mulig å oppnå flertall for en omlegging.»

Dersom kommunedirektør vurderer at en sak er av prinsipiell betydning, skal den legges fram for formannskap eller det aktuelle utvalg for avgjørelse.

Eksempler på saker som ikke er prinsipielle:

- Utlegge reguleringsforslag til offentlig ettersyn i samsvar med Pbl. § 12-10
- Erklæringer som skal tinglyses eller slettes i relasjon til plan- og bygningslovens bestemmelser

Oversikt over hvilke særlover kommunedirektør har fått delegert vedtaksmyndighet for skal fremgå av KF Delegering.

Kommunedirektørens videredelegering skal fremgå av KF Delegering.

Kommunedirektøren er underinstans etter forvaltningsloven § 33 ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak truffet av kommunedirektør selv, eller noen denne har videredelegert vedtaksmyndighet til.

11.3 Kommunedirektørens innstillingsrett

Kommunedirektør har innstillingsrett til bystyret, formannskapet og utvalgene, der det ikke framgår at innstilling skal gis av andre. Denne innstillingsretten kan delegeres videre når saken avgjøres i et utvalg.

11.4 Kommunedirektørens personalfullmakt

Kommunedirektør har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet følger av lov, jf. kommuneloven § 13-1 siste ledd. Kommunedirektør beslutter antall og type stillinger innenfor alle tjenesteområder, innenfor vedtatt budsjett. Bystyret vedtar at kommunedirektør har fullmakt etter gjeldende Hovedtariffavtale og Hovedavtale, herunder lokale lønnsforhandlinger og godkjenning av sentrale særavtaler. Myndigheten omfatter forhandlinger vedrørende ansattes lønns- og arbeidsvilkår, innenfor de rammer og retningslinjer bystyret og formannskapet har gitt.

11.5 Kommunedirektørens myndighet i økonomiske saker

Kommunedirektørens myndighet i budsjettsaker fremgår av eget økonomireglement. Kommunedirektøren, eller den hun/han gir myndighet, har anvisningsmyndighet for Kristiansand kommune.

11.6 Kommunedirektørens myndighet ved kriser og katastrofer

Ved krisesituasjoner og under katastrofer skal kommunedirektøren etablere en kriseledelse. I situasjoner der kommunens innsats ledes av kriseledelsen, har kommunedirektøren fullmakt til å:

A: Utøve den kommunale myndighet som hendelsen krever, og beslutte iverksetting av de nødvendige tiltak

B. Disponere et nødvendig beløp til

- skadebegrensning og sikringstiltak for å verne liv, materielle verdier og miljø
- hjelp ved umiddelbart behov for opprydding og utbedring av skader
- påtrengende hjelp til personer som er rammet av krisen
- andre tiltak som anses påkrevet

C. Foreta midlertidig stans i kommunal virksomhet for å omdisponere ressurser. De økonomiske disposisjonene, sammen med rapport om kommunens innsats, legges snarest mulig etter hendelsen fram til politisk behandling. I kommunedirektørens fravær er myndigheten etter dette reglement tillagt kommunedirektørens stedfortreder. Kommunedirektøren kan delegere myndighet etter dette reglementet til kommunalt ansatt som blir tillagt ansvar for spesielle oppdrag i tilknytning til kommunens innsats under den ekstraordinære situasjonen.

11.7 Rettslig representasjon

Ordfører er i henhold til kommuneloven § 6-1 rettslig representant for kommunen og underskriver på kommunens vegne hvis ikke myndigheten er tildelt andre. Kommunedirektør kan underskrive på

kommunens vegne i alle saker som i det vesentlige gjelder formuesverdier eller personalsaker, herunder:

- Avtaledokumenter
- Kontrakter
- Søknader
- Gjeldsbrev
- Skjøter
- Garantier

Eventuelle grenseverdier for kommunedirektørens fullmakt til å inngå enkeltkontrakter fremgår av økonomireglementet, vedtatt av bystyret.

11.8 Søksmålskompetanse

Kommunedirektøren tildeles myndighet til å:

- Beslutte saksanlegg, herunder ta ut stevning, forliksklage og begjære midlertidig sikring
- Beslutte bruk av rettsmidler, herunder anke
- Forlike rettsstviser i og utenfor rettergang

Myndigheten er begrenset til å gjelde saker som ikke er av prinsipiell betydning.

I alle saker har kommunedirektør myndighet til å:

- Følge opp saker for forliksråd og domstolene der kommunen er part
- Inngi tilsvar og øvrige prosesshandlinger
- Frafalle krav om sakskostnader
- Ta stilling til resultatet av konfliktrådsbehandling
- Ta stilling til forelegg utferdiget mot kommunen

Kommunedirektøren gis myndighet til å anmelde straffbare forhold på vegne av kommunen, med mindre saken er av prinsipiell betydning.

12 Klagebehandling

Klager over enkeltvedtak som er fattet av et folkevalgt organ/annet kommunalt organ jf. kommuneloven § 5-1 og § 5-2, behandles av dette organet før oversendelse til klageinstansen.

Unntak fra dette er klager på enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven, konsesjonsloven, jordloven eller vegloven. Dersom det ikke fremkommer nye momenter av betydning i klagen, oversendes klagen direkte til klageinstans etter forberedende klagebehandling fra administrasjonen.

Kommunedirektøren er underinstans etter forvaltningsloven § 33 ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak truffet av kommunedirektør selv, eller noen denne har videredelegert vedtaksmyndighet til.

13 Ikrafttreden

Dette reglementet trer i kraft 11. oktober 2023. Reglementet kan endres av bystyret selv.